

Илија

ЗА ИМЕТО

За името на нашата Македонија се пишувало и ќе се пишува, се дебатирало и ќе се дебатира, се правеле отстапки и... доволно беше! Повеќе од промена на знамето и уставните одредби (срамното откажување од нашите малцинства во соседните земји) нема и не смее да има. Направивме и премногу отстапки за да ја задоволиме желбата на нашиот сосед. Треба еднаш машки, храбро, а пред сè, достоинствено да им кажеме на сите што ни кројат ново име на државата, дека за нас тоа прашање не постои. Едноставно, ние немаме проблем со нашето име. Знаеме и кои сме и што сме и никој, ама баш никој нема право да нè прекрстува и да ни додава некакви додавки на името, кое со Уставот го утврдивме - РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА. Зборот "Република" прецизно ја дефинира територијата на државата и навистина нема основа некој да се плаши дека една мала земја во срцето на Балканот би менувала граници и би имала територијални претензии кон својот сосед. Иако историски гледано, ни е направена голема неправда, а имајќи ги предвид заложбите за интегрирање на земјата во Европската унија, каде границите се само на хартија, целовитоста на Македонија ако не де јуре, де факто сепак ќе биде остварена со нашето пристапување во Унијата. Затоа и постои стравот кај нашиот сосед. Не е стравот толку заради името на државава. Се плашат дека во моментот кога ќе станеме дел од големото европско семејство ќе се појават Македонците од Егејска Македонија и со тапици ќе докажат де-

ка поседуваат имот на дел од територијата на таа земја, која исто се вика Македонија. А според европските правни акти, никој не ќе може тогаш да го оспори правото на сопственост, што ќе значи дека сите имоти на протераните Македонци, но и на оние кои живеат таму, а имотите им биле одземени, ќе мора да им бидат вратени. Тука лежи најголемиот страв на нашиот сосед. Името ѝ е важно, ама претходно кажаното ѝ е уште поважно.

Како и да е, силното лобирање од страна на соседот ја прави нашата позиција во Европа, но и пошироко, недоволно цврста, дури би рекол и нестабилна. Откако нè признаа САД, некако со преголема еуфорија го примивме сè тоа и помисливме дека прашањето за името е завршена работа. Но, се чини дека некој не спие, па сега гледаме во каква офанзива за името се тргнати нашите јужни соседи. Обидот на Зелените да го постават ова прашање во Европскиот Парламент и да го решат во наша полза помина неуспешно. Од Обединетите нации, Метју Ниџиц неофицијално го промовираше својот/нивниот предлог за името - "Република Македонија - Скопје". Никој не спори дека Скопје е главен град на Република Македонија, ама неговото име да стои и во името на државата е чиста глупост. Значи, притисоците доаѓаат од сите страни, па се плашам дека доколку соодветно не одговориме на тие притисоци, лесно ќе се случи да ја изгубиме битката за нашето уставно име. Ако бидеме ставени во позиција да нè условат со приемот во Европската унија и во НАТО, не само што не треба да попуштиме, зашто името наше ед-

ноставно нема цена, туку ако е потребно би ги откажале и нашите кандидатури за пристапување кон овие интеграции. Ако за тоа име гинеле генерации наназад, со кое право денешните генерации би прифатиле некое друго име, освен она што по вековна борба успеавме да го зацврстиме со Устав.

Но, се плашам дека кај нас ќе се најде некој "паметен", па ќе го постави прашањето за името на референдум, па ќе скрои приказна дека промената на името е неопходна заради подобра иднина на сите нас и дека веднаш потоа Европската унија и НАТО ќе нè примат по автоматизам, дека ќе ни ја оправат економијата, ќе ни го покачат стандардот, дека одеднаш сè ќе ни тргне на арно, итн. Ако дојде до такво нешто, тој некој не само што ќе треба да се осуди како предавник, туку ќе треба и засекогаш да биде протеран од Македонија. А познавајќи ги нашите политичари и имајќи предвид дека веќе еднаш нè прекрстија во БЈРМ или ФИРОМ, не треба да нè зачуди дека и такво нешто можеме да очекуваме. Само што не верувам дека македонските граѓани така лесно ќе го прифатат тој евентуален непристоен предлог. Во таква ситуација, ниту партиската, ниту националната, ниту било каква припадност, нема да нè спречи да излеземе еден до друг и да покажеме дека ако сме мала нација, не значи дека сме и мали луѓе. Достоинствено да покажеме дека големината ја носиме во нашите срца, изразена преку љубовта кон оваа земја, којашто со гордост ја викаме Република Македонија.

Европа и светот мора да сфатат дека од ова парче земја произлегла и писме-

носта на половина од европските земји и дека оваа иконска земја дала многу повеќе во духовна и културолошка смисла на истата таа Европа, отколку што таа нам ни дала во било кој поглед. Но, она што навистина ни недостасува во поглед на себепромовирањето е стратегија и единство (за што пишував во мојот претходен текст). Како да му кажеме на светот кои сме и колку вредиме? Како на некои таму да им кажеме дека Македонија не е остров некаде во Средоземјето ниту, пак, дека е планина или не знам уште што? За да научат каде сме и која е нашата историја, пред сè, ќе треба да се избориме за прифаќање на нашето уставно име од сите земји во светот, а потоа да им ја презентираме целата убавина на овој мал рај на Земјината топка. Кога ќе дојде признавањето од цел свет, вклучувајќи ги и земјите-членки на Европската унија (со исклучок на таа една), тогаш многу порелаксирано и многу полесно ќе можеме да се претставиме не само за тоа што сме денес, туку и за тоа што сме биле некогаш, почнувајќи од првите македонски кралеви, од времето пред Христа.

Вистината за Македонија почнува од нејзиното име. Затоа е важна оваа битка за името. Затоа е важно нашето единство за името. Затоа е важен овој момент, што со Хамлетовски речник би се нарекол "Да се биде или не". Ако сега ја испуштиме шансата да се избориме за конечно затворање на прашањето за името во наша полза, најверојатно веќе никогаш повторно и нема да ја имаме. Затоа велам "Да се биде"! Она "Не" им го оставаме на негативите. Да живее Република Македонија!